

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра міжнародних відносин і суспільних наук

ЗАТВЕРДЖЕНО
Гуманітарно-педагогічний факультет
«19» червня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Аграрна дипломатія**

Галузь знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

Спеціальність СЗ «Міжнародні відносини»

Освітня програма «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Факультет гуманітарно-педагогічний

Розробник: Грушецький Б. П., кандидат політичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин і суспільних наук

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни

Курс забезпечує ґрунтовне розуміння сутності, ролі та інструментів аграрної дипломатії у системі сучасних міжнародних відносин. Розглядаються механізми міжнародного співробітництва в аграрному секторі, а також особливості ведення переговорів щодо аграрної торгівлі та доступу до ринків. Значна увага приділяється інституційним основам аграрної дипломатії, включаючи діяльність міжнародних організацій, а також регіональних інтеграційних об'єднань. Аналізуються інструменти просування національних аграрних інтересів, формування експортної політики, регулювання аграрних ринків і забезпечення продовольчої безпеки на глобальному рівні. Особлива увага приділяється участі України у міжнародній аграрній співпраці, її позиціям на світових ринках продовольства, особливостям інтеграції до європейського аграрного простору та перспективам посилення її ролі як важливого актора глобальної продовольчої безпеки.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>магістр</i>	
Спеціальність	<i>291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»</i>	
Освітня програма	<i>«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	180	
Кількість кредитів ECTS	6	
Кількість змістових модулів	2	
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	2	1
Семестр	3	2
Лекційні заняття	<i>20 год.</i>	<i>6 год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>30 год.</i>	<i>6 год.</i>
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	<i>130 год.</i>	<i>78 год.</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	<i>5 год.</i>	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: підготовка фахівців як на національному, так і на регіональному рівнях аграрної дипломатії та аграрної адміністрації з відповідною теоретичною базою та управлінськими можливостями. Завдання: сформувані у студентів системне мислення щодо особливостей розвитку аграрної дипломатії країн світу та навчитися аналізувати сучасний стан і оцінювати перспективи його подальшого розвитку; розробляти методи і шляхи використання досвіду зарубіжних країн у вирішенні проблем аграрної дипломатії України.

Перелік освітніх компонент, які передують вивченню навчальної дисципліни: Аграрна політика розвинутих країн світу, Україна в системі сучасної світової політики, Багатостороння дипломатія і механізми регулювання міжнародних відносин, Міжнародне співробітництво в аграрній сфері.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікації та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин

загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК3. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК7. Здатність працювати в команді.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК7. Здатність здійснювати прикладні аналітичні дослідження проблем міжнародних відносин та світової політики, суспільних комунікацій, регіональних студій, професійно готувати аналітичні матеріали та довідки.

СК9. Здатність виявляти та аналізувати особливості розвитку країн та регіонів, сучасних глобальних, регіональних та локальних процесів, та місця в них України.

СК 11. Здатність брати участь у становленні та налагодженні державного та приватного міжнародного співробітництва в аграрній галузі, у контексті забезпечення національних інтересів України.

Програмні результати навчання (ПРН):

РН13. Брати участь у професійні дискусії у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій, поважати опонентів і їхню точку зору, доносити до фахівців та широкого загалу інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід з фахових проблем.

РН14. Оцінювати результати власної роботи і відповідати за особистий професійний розвиток.

PH15. Знати і розуміти особливості та специфіку міжнародних відносин в аграрній галузі, основні напрями розвитку співробітництва в цій сфері.

PH16. Сприяти розвитку державного та приватного міжнародного співробітництва в аграрній галузі, що відповідає національним інтересам України.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

– повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти;

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1												
Тема 1. Аграрна дипломатія як напрям зовнішньополітичної діяльності	18	2	3			13		1				13
Тема 2. Роль аграрної дипломатії у забезпеченні світової продовольчої безпеки	18	2	3			13		1				14
Тема 3. Місце аграрної дипломатії в діяльності ООН і її спеціалізованих установ	18	2	3			13		1	1			13
Тема 4. Місце аграрної дипломатії в діяльності Світової організації торгівлі	18	2	3			13		1	1			14
Тема 5. Аграрна дипломатія ЄС	18	2	3			13						
Разом за змістовим модулем 1	90	10	15			65		3	3			54
Змістовий модуль 2												
Тема 6. Правове забезпечення та ключові суб'єкти аграрної дипломатії України	18	2	3			13		1				13
Тема 7. Ключові напрями аграрної дипломатії України	18	2	3			13		1				14
Тема 8. Розвиток аграрної дипломатії в умовах	18	2	3			13		1	1			13

російського вторгнення до України												
Тема 9. Аграрна дипломатія України в контексті європейської інтеграції	18	2	3			13		1	1			14
Тема 10. Перспективні напрями розвитку аграрної дипломатії України	18	2	3			13						
Разом за змістовим модулем 2	90	10	15			65		3	3			54
Усього годин	180	20	30			130		6	6			108

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Аграрна дипломатія як напрям зовнішньополітичної діяльності	2
2.	Тема 2. Роль аграрної дипломатії у забезпеченні світової продовольчої безпеки	2
3.	Тема 3. Місце аграрної дипломатії в діяльності ООН і її спеціалізованих установ	2
4.	Тема 4. Місце аграрної дипломатії в діяльності Світової організації торгівлі	2
5.	Тема 5. Аграрна дипломатія ЄС	2
6.	Тема 6. Правове забезпечення та ключові суб'єкти аграрної дипломатії України	2
7.	Тема 7. Ключові напрями аграрної дипломатії України	2
8.	Тема 8. Розвиток аграрної дипломатії в умовах російського вторгнення до України	2
9.	Тема 9. Аграрна дипломатія України в контексті європейської інтеграції	2
10.	Тема 10. Перспективні напрями розвитку аграрної дипломатії України	2
	Разом	20

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Аграрна дипломатія як напрям зовнішньополітичної діяльності	3
2.	Тема 2. Роль аграрної дипломатії у забезпеченні світової продовольчої безпеки	3

3.	Тема 3. Місце аграрної дипломатії в діяльності ООН і її спеціалізованих установ	3
4.	Тема 4. Місце аграрної дипломатії в діяльності Світової організації торгівлі	3
5.	Тема 5. Аграрна дипломатія ЄС	3
6.	Тема 6. Правове забезпечення та ключові суб'єкти аграрної дипломатії України	3
7.	Тема 7. Ключові напрями аграрної дипломатії України	3
8.	Тема 8. Розвиток аграрної дипломатії в умовах російського вторгнення до України	3
9.	Тема 9. Аграрна дипломатія України в контексті європейської інтеграції	3
10.	Тема 10. Перспективні напрями розвитку аграрної дипломатії України	3
	Разом	30

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Аграрна дипломатія як напрям зовнішньополітичної діяльності	13
2.	Тема 2. Роль аграрної дипломатії у забезпеченні світової продовольчої безпеки	13
3.	Тема 3. Місце аграрної дипломатії в діяльності ООН і її спеціалізованих установ	13
4.	Тема 4. Місце аграрної дипломатії в діяльності Світової організації торгівлі	13
5.	Тема 5. Аграрна дипломатія ЄС	13
6.	Тема 6. Правове забезпечення та ключові суб'єкти аграрної дипломатії України	13
7.	Тема 7. Ключові напрями аграрної дипломатії України	13
8.	Тема 8. Розвиток аграрної дипломатії в умовах російського вторгнення до України	13
9.	Тема 9. Аграрна дипломатія України в контексті європейської інтеграції	13
10.	Тема 10. Перспективні напрями розвитку аграрної дипломатії України	13
	Разом	130

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- доповіді з семінарських робіт;
- доповіді з самостійної роботи;
- презентації;
- захист курсової роботи;
- участь у дискусії.

7. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні, практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти
- ділова гра;
- інші види.

8. Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамен та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1.		
Лекція 1	РН01. Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин	3
Семінарська робота 1		9
Лекція 2	РН02. Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.	3
Семінарська робота 2		9
Лекція 3	РН15. Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і	3
Семінарська робота 3		9
Лекція 4		3
Семінарська робота 4		9
Лекція 5		3
Семінарська робота 5		9
Самостійна робота 1		20
Модульна контрольна робота 1		20
Всього за модулем 1		100

	технічні умови тощо.	
Модуль 2.		
Лекція 6	РН06. Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях. РН19. Розробляти стратегії міжнародного співробітництва в контексті забезпечення глобальної продовольчої безпеки в умовах нестабільності світових аграрних ринків. РН20. Здійснювати професійну комунікацію та вести переговори з іноземними партнерами щодо міжнародного співробітництва в аграрній галузі.	3
Семінарська робота 6		9
Лекція 7		3
Семінарська робота 7		9
Лекція 8		3
Семінарська робота 8		9
Лекція 9		3
Семінарська робота 9		9
Лекція 10		3
Семінарська робота 10		9
Самостійна робота 2		20
Модульна контрольна робота 2		20
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$	
Екзамен/залік	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедайннів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові та веб-посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному

порталі НУБіП України eLearn -
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3825>);

- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна

Аграрна економічна політика: підручник / Юхименко П. І., Шуст О.А., Димань Т. М. та ін. За заг. ред. д.е.н., професора Шуст О. А. Київ. Центр учбової літератури, 2023. 650 с. URL: <https://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/9065/1/Agrarian%20economic%20policy.pdf>

Антонюк К. І. Забезпечення безпеки споживання в Україні в процесі євроінтеграції: теоретико-методологічні основи та прикладні аспекти : монографія / К. І. Антонюк. – Запоріжжя : ФОП Мокшанов В. В., 2020. – 452 с.

Blandford D., Tangermann S. (eds.) Current issues in global agricultural and trade policy : essays in honour of Timothy E. Josling. Singapore : World Scientific, 2021. 232 p.

Допоміжна

Зміна клімату: наслідки та заходи адаптації: аналіт. доповідь / [С.П. Іванюта, О. О. Коломієць, О. А. Малиновська, Л. М. Якушенко]; за ред. С. П. Іванюти. – К. : НІСД, 2020. – 110 с.

Інклюзивний сільський розвиток в Україні : монографія / за ред. д-ра екон. наук, проф., чл.-кор. НАН України О.М. Бородіної ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». – Електрон. ресурс. – К., 2020. – 257 с.

Калініченко Б. О. Аграрна дипломатія України в умовах російської повномасштабної агресії (2022–2025). Український селянин. 2025. Вип. 34. С. 16–24. DOI: <https://doi.org/10.31651/2413-8142-2025-34-Kalinichenko>

Реальний сектор економіки України в умовах системних викликів : аналіт. доп. / [Собкевич О. В., Шевченко А. В., Русан В. М. та ін.] : за заг. ред. Я. А. Жаліла – Київ : НІСД, 2021. – 83 с.

Стратегічна ціна російської агресії для економіки України / Жаліло Я.А., Базиліук Я.Б., Собкевич О.В. та ін. (за наук. ред. д.е.н. Я.А.Жаліла). – К.: НІСД, 2022. – 67 с.

Хвостіков А. І. Міжнародні організації сфери розвитку торговельно-економічних відносин в аграрному секторі та їх вплив // Український журнал прикладної економіки. – 2020. – Том 5. – № 1. – С. 100–106.

Adil, A. and Chohan, U.W. (2020). Climate Change as Socioeconomic Threat: International Perspectives. CASS Working Papers on Sustainability. Working Paper SUS001AAUC.

Fasinu E. S., Alao F. O., Ekere J. I. Agricultural diplomacy as a strategic pathway for achieving SDGs 1 and 2: enhancing global cooperation for poverty alleviation and food security. *International Journal of African Innovation and Multidisciplinary Research*. 2025. Vol. 9, No. 2. DOI: <https://doi.org/10.70382/mejaimr.v9i2.052>

Gelhaus L. *The EU's external governance of agriculture and rural development : shaping rural spaces*. – London : Routledge, 2024. – 188 p.

Matthews A. *Implications of the European Green Deal for agri-food trade with developing countries*. – Brussels : European Landowners Organization, 2022.

Righettini M. S. *The governance of food security in Europe : collaborative street-level bureaucracies and learning in turbulent times*. Cham : Springer Nature Switzerland, 2025. 201 p.